

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Uplatňování spotřební daně z lihu v České republice

Application of Excise Duty on Ethyl Alcohol in the Czech Republic

Student: Barbara Václavková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Kateřina Randová

Ostrava 2010

Zadání bakalářské práce

Student: Barbara Václavková

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně

Téma: Uplatňování daně z lihu v České republice

Applycation of excese duty on alcohol in the Czech Republic

1. Úvod
2. Daňová soustava v ČR
3. Spotřební daň z lihu
4. Praktická aplikace daně z lihu
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratek

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Odborná literatura:

SVÁTKOVÁ, Slavomíra. Spotřební a ekologické daně v České republice 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, 300 s. ISBN 978-80-7357-443-7

ŠULC, Ivo. Zákon o spotřebních daních s komentářem k 1. 1. 2007. 2. vyd. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2007. 359 s. ISBN 978-80-7263-377-7.

SVÁTKOVÁ, Slavomíra. Zatížení spotřebního koše domácností daněmi ze spotřeby v ČR. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2007. 322 s. ISBN 80-73-79-001-7.

Vedoucí bakalářské práce:

Datum zadání: 20. listopadu 2009

Datum odevzdání: 7. května 2010

Ing. Hakalová Jana, PhD.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Chtěla bych poděkovat vedoucí bakalářské práce Ing. Kateřině Randové za poskytnutí odborných připomínek a námětů při řešení dané práce. Dále bych chtěla poděkovat Pavle Soškové za odborné konzultace. V poslední řadě bych ráda poděkovala Mgr. Ivo Václavkovi za pomoc při stylizaci textu.

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh vypracovala samostatně. Přílohy č. 1, 2, 3, 4 a 5 dané mi k dispozici jsem samostatně doplnila.

Ve dne

Jméno

OBSAH

1	ÚVOD	7
2	DAŇOVÁ SOUSTAVA V ČESKÉ REPUBLICE.....	8
2.1	Z historie daňové soustavy	8
2.2	Současná daňová soustava České republiky	8
2.3	Pojmy	8
2.4	Přímé daně.....	9
2.4.1	Daň z příjmů fyzických a právnických osob	9
2.5	Majetkové daně	10
2.6	Nepřímé daně	11
2.6.1	Spotřební daň	12
2.6.2	Daň z přidané hodnoty	13
2.6.3	Ekologická daň	13
2.7	Vývoj inkasa daní v ČR v letech 1993 – 2008.....	14
3	SPOTŘEBNÍ DAŇ Z LIHU	16
3.1	Láh	16
3.2	Daň z lihu	18
3.2.1	Základ daně.....	18
3.2.2	Sazba daně	19
3.2.3	Základní sazba	19
3.2.4	Sazba pro pěstitelské pálení.....	19
3.2.5	Osvobození od daně z lihu.....	19
3.2.6	Výpočet daně	21
3.2.7	Daňová povinnost	21
3.2.8	Zdaňovací období, daňové přiznání, splatnost daně.....	21
3.3	Plátcí daně	22
3.3.1	Provozovatel daňového skladu	22
3.3.2	Daňový zástupce	23
3.3.3	Oprávněný příjemce.....	23
3.3.4	Výrobce.....	24
3.3.5	Ostatní plátcí	24
3.4	Daňové sklady	24
3.5	Zajištění spotřební daně	25

3.6	Přeprava v režimu podmíněného osvobození	27
3.6.1	Přeprava na území České republiky	27
3.6.2	Přeprava z území České republiky do jiného státu EU.....	28
3.7	Kontrolní pásy	28
3.8	Evidence lihu, lihová závěrka	32
3.8.1	Evidence lihu	32
3.8.2	Lihová závěrka.....	34
3.9	Normy ztrát lihu	35
4	PRAKTICKÁ APLIKACE SPOTŘEBNÍ DANĚ Z LIHU	36
4.1	Registrace	36
4.2	Příklad	37
4.2.1	Zadání	37
4.2.2	Řešení	37
4.3	Tabulky k řešení příkladu.....	40
5	ZÁVĚR.....	42
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	43
	Seznam zkratk	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1 ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je „Uplatňování spotřební daně z lihu v České republice“. Spotřební daň z lihu považuji za velmi zajímavé téma nejen pro obvyčejného spotřebitele, který si výrobek, jehož součástí je líh koupí nebo si nechá „domácí pálenku“ z plodů své zahrádky vypálit v pálenici, ale především pro ekonomického pracovníka, který tuto problematiku musí řešit jak z hlediska účetního a daňového tak z hlediska souvisejících agend.

Troufám si říci, že ačkoliv se většina z nás setkává s touto daní dennodenně, chybí nám o ní základní informace. V podvědomí máme jen, že existuje a že tato daň tvoří podstatnou část ceny výrobků obsahující líh, který zaplatíme u prodejce nebo výrobce.

Ve své profesní praxi jsem krátkodobě působila ve firmě zabývající se výrobou a zpracováním lihu, která byla plátcem spotřební daně. Do té doby jsem se s tímto specifikem v účtování nesetkala. Neměla jsem k této oblasti žádné informace ani představu jaké povinnosti jsou s touto daní spojeny. Informace bylo možné čerpat ze zákona o spotřebních daních a ze zkušeností kolegů. Další literatura a materiály, které by obsahovaly přehled informací potřebných pro účtování a zpracování náležitostí spotřební daně a souvisejících agend nebyly téměř na našem trhu k dispozici.

Na našem trhu je málo firem, které se touto problematikou zabývají, proto se většina účetních se spotřební daní během své praxe nikdy nesetká.

Cílem práce je proto zpracovat přehled základních informací ke spotřební dani včetně aplikace na praktických příkladech. Tento přehled bude sloužit pro účetní, kteří se s danou problematikou dosud nesetkali a neví, jaké povinnosti je čekají a také pro každého kdo se chce s touto problematikou blíže seznámit.

Věřím, že tato práce pomůže při utvoření představy a získání základních informací o spotřební dani, o účetních procesech ve firmě a povinnostech firmy vůči celnímu a finančnímu úřadu.

2 DAŇOVÁ SOUSTAVA V ČESKÉ REPUBLICE

2.1 Z historie daňové soustavy

Velká změna v daňové soustavě proběhla začátkem 90. let minulého století po zániku Československé socialistické republiky. Hlavním znakem socialistického režimu byla centrálně řízená ekonomika, ve které se vyrábělo dle předem určeného plánu a nehledělo se na potřeby a požadavky spotřebitelů. Proto docházelo k nedostatku zboží, které obyvatelé potřebovali ke své dennodenní spotřebě a k přebytku jiného zboží, o které nebyl zájem. Obyvatelé na nedostatkové zboží stáli fronty, popřípadě toto zboží dostávali po známostech tak zvaně pod pultem. Všechny velké firmy byly ve vlastnictví státu, existovalo pouze drobné podnikání v omezené míře. V letech 1990 – 1992 proběhly změny v daňové soustavě tak, aby odpovídala potřebám a podmínkám fungování tržní ekonomiky. Nová daňová soustava byla schválena zákonem o soustavě daní č. 212/1992 Sb., účinným ode dne 1.1.1993. O té doby prošla mnohými změnami, především ve vývoji daňových sazeb a rozdělení daní.

2.2 Současná daňová soustava České republiky

Současná daňová soustava se dělí na daně přímé a nepřímé. Základní rozdíl je v předmětu zdanění. Přímá daň zdaňuje příjmy a majetek poplatníka, nepřímá daň zdaňuje spotřebu zboží a služeb. Původní zákon o soustavě daní č. 212/1992 Sb. byl ke dni 1.1.2004 zrušen zákonem č. 353/2003 Sb.

Výčet daní v soustavě je taxativní. To znamená, že na území České republiky nelze platit daň, která není v zákoně uvedena. Vybrané daně tvoří největší část příjmů do státního rozpočtu. Na těchto příjmech se nejvíce podílí daň z přidané hodnoty, daně z příjmů a spotřební daně, naopak nejmenší podíl příjmů je z daní majetkových.

2.3 Pojmy

Daň - povinná, neúčelová, neekvivalentní, nenávratná, obvykle pravidelně se opakující, zákonem předepsaná platba do státního rozpočtu.

Správce daně - finanční úřad, orgány celní správy. U fyzické osoby je to úřad, pod který spadá dle svého trvalého bydliště u právnické osoby je rozhodující sídlo. Správce daně kontroluje správnost výpočtu a odvodu daně, vymáhá daň včetně příslušného penále.

2.4 Přímé daně

Mezi přímé daně patří:

1. Daň z příjmů právnických a fyzických osob,¹
2. majetkové daně:
 - z nemovitostí,²
 - dědická, darovací a z převodu nemovitostí,³
 - silniční daň.⁴

2.4.1 Daň z příjmů fyzických a právnických osob

Dani z příjmů fyzických a právnických osob podléhají příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky. Sazba daně je stanovena procentem z daňového základu. U fyzických osob činí 15 % a u osob právnických 19 %. Vypočtenou daň lze snížit o slevy dle zákona o daních z příjmů.

Ve většině případů je poplatník a plátce daně stejná osoba. Toto neplatí u příjmů ze závislé činnosti. Zaměstnanci (poplatníkovi) je sražena zálohová nebo srážková daň ze mzdy zaměstnavatelem (plátcem). Ten ji pod vlastní majetkovou zodpovědností odvede správci daně.

Termín pro splatnost daně a podání daňového přiznání je do 31. března následujícího roku po skončení zdaňovacího období. Pokud daňové přiznání za plátce zpracovává daňový poradce nebo účetní jednotka podléhá povinnému auditu, je lhůta pro odevzdání přiznání a tím i splatnost daně prodloužena do 30. června následujícího roku.

¹ zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění (dále jen „zákon o daních z příjmů“)

² zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, v platném znění

³ zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a z převodu nemovitostí, v platném znění

⁴ zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, v platném znění

Zdaňovacím obdobím je obvykle kalendářní rok. U právnické osoby to může být také hospodářský rok nebo účetní období.

2.5 Majetkové daně

Pomocí majetkových daní je zdaňován majetek všech fyzických osob, bez ohledu na to zda podnikají, a právnických osob.

Předmětem zdanění u **Daně z nemovitostí** jsou pozemky a nemovitosti nacházející se na území České republiky. Daň je obvykle stanovena z užitné výměry nemovitosti a její výše je také ovlivněna lokalitou, ve které je nemovitost umístěna. Rozhodující je stav k 1.1. daného roku. Daňové přiznání se podává do 31. ledna běžného zdaňovacího období. Pokud poplatník podal daňové přiznání v předešlém období a nedošlo ke změně, přiznání v dalších letech již nepodává. Daň je pak vyměřena dle poslední známé daňové povinnosti. V opačném případě je poplatník povinen podat dílčí daňové přiznání, ve kterém uvede vzniklé změny. V případě, že daňová povinnost nepřesáhla 5 000 Kč, je daň splatná najednou, nejpozději do 31. května běžného zdaňovacího období. Pokud daňová povinnost přesáhne částku 5 000 Kč je daň splatná ve 2 stejných splátkách nejpozději k 31. květnu a k 30. listopadu aktuálního daňového období. Provozuje-li poplatník daň zemědělskou činnost nebo chov ryb je první termín splatnosti daně posunut k 31. srpnu a 30. listopadu běžného zdaňovacího období.

Dani dědické a darovací podléhá majetek zděděný nebo darovaný. Sazba je určena dle hodnoty předmětu daně a skupiny, do které dědic nebo obdarovaný patří. Skupiny specifikují vztahy mezi zůstavitelem a dědicem, dárce a obdarovaným, přičemž od daně jsou osvobozeny osoby patřící do I. a II. skupiny (příbuzní). Povinnost pro podání daňového přiznání je do 30 dnů od nabytí právní moci dědického řízení nebo bezúplatného nabytí majetku. V daňovém přiznání uvede poplatník údaje, které jsou rozhodné pro vyměření daně. Daň je splatná do 30 dnů od doručení platebního výměru, který vydá správce daně. Jestliže daňová povinnost je menší než 100 Kč správce daně daň nevyměří a nepředepíše.

Daň z převodu nemovitostí se vyměřuje při úplatném převodu nemovitosti na jiného majitele. Daň činí 3 % ze základu daně. Základem daně je cena kupní nebo zjištěná dle zvláštního právního předpisu⁵ platná v den nabytí nemovitosti. Daň z převodu nemovitosti

⁵ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění zákona č. 121/2000 Sb.

se vypočítává z vyšší ceny a obvykle ji platí prodávající. Povinnost podat daňové přiznání je do konce 3. měsíce následujícím po měsíci, v němž došlo k zápisu do katastru nemovitostí nebo bylo vydáno potvrzení o nabytí vlastnictví k vydražené nemovitosti. Splatnost daně je ve stejném termínu.

Předmětem **Silniční daně** jsou osobní, nákladní motorová vozidla a jejich přípojná vozidla registrována a provozována v České republice sloužící k podnikání nebo k jiné samostatně výdělečné činnosti. Dále pak motorová vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny určená výlučně k přepravě nákladů a registrovaná v České republice bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou používána k podnikání. U osobních automobilů je sazba daně určena zdvihovým objemem motoru. U nákladních se sazba odvíjí od počtu náprav. Na výši daně může mít také vliv datum první registrace vozidla, který je uveden v technickém průkazu vozidla. Daňové přiznání se podává do 31. ledna kalendářního roku následujícím po skončení zdaňovacího období, splatnost daně je ve stejném termínu. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Poplatník má povinnost platit v průběhu roku zálohy na silniční daň. Splatnost záloh je k 15.4., 15.7., 15.10. a 15.12. za předcházejícího čtvrtletí. Pro určení výše zálohy splatné k 15.12. se vychází z měsíců říjen a listopad. Za každý kalendářní měsíc, ve kterém bylo vozidlo používáno k ekonomické činnosti, se vypočte záloha ve výši 1/12 roční sazby daně. Jestliže vozidlo splňuje nárok na osvobození od daně, zálohy se neplatí. Použije-li ke služební cestě zaměstnanec vozidlo, které není majetkem firmy činí sazba daně 25,00 Kč za den. Dle počtu jízd v příslušném měsíci se může zaměstnavatel (plátce daně) rozhodnout, zda je pro něj výhodnější zaplatit správci daně denní sazbu nebo 1/12 roční sazby.

2.6 Nepřímé daně

Mezi nepřímé daně patří:

1. Daň z přidané hodnoty,⁶
2. spotřební daně:⁷
 - daň z minerálních olejů,
 - daň z lihu,

⁶

zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

⁷

zákon č. 353/2003 Sb. o spotřebních daních, v platném znění (dále jen „zákon o spotřebních daních“)

- daň z piva,
- daň z vína a meziproduktů,
- daň z tabákových výrobků,

3. ekologické daně:⁸

- daň ze zemního plynu,
- daň z pevných paliv,
- daň z elektřiny.

2.6.1 Spotřební daň

Spotřební daň zaujímá po dani z příjmů a dani z přidané hodnoty 3. místo ve výši příjmu státního rozpočtu. Množství vybraných finančních prostředků ze spotřební daně se od jejího zavedení v roce 1993 až na výjimky v roce 2000 a 2008 zvyšuje. Protože se spotřebitelé většinou nevzdají svých neřestí, při potřebě navýšení příjmů do státního rozpočtu stát často sáhne k úpravě sazeb spotřební daně.

Spotřební daň zavádí stát za účelem regulace ceny určitých komodit na trhu. Účelem může být buď zvýšit příjmy státního rozpočtu nebo snížit prodávané množství škodlivého zboží. Tyto daně jsou součástí daňového systému od roku 1993. Od vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004 vykonávají správu těchto daní celní úřady a celní ředitelství. Do té doby měly na starost správu všech daní finanční úřady. Spotřební dani podléhají vybrané komodity, jejichž výčet se nachází v zákoně o spotřebních daních. Plátcem daně jsou provozovatelé daňového skladu, oprávnění příjemci, daňoví zástupci nebo výrobci, kterým vznikla povinnost přiznat daň v souvislosti s uvedením výrobků do volného daňového oběhu. To znamená, že spotřebitel nebo osoba provozující ekonomickou činnost bez daňového skladu zaplatí cenu za výrobek včetně spotřební daně a touto daní se dále již nezabývá. Sazba daně je uvedena v tomto zákoně pro každou komoditu zvlášť v korunách za měrnou jednotku (hl, l, t, ks). Zdaňovací období je kalendářní měsíc. Lhůta pro podání daňového přiznání je do 25. kalendářního dne po skončení zdaňovacího období. Splatnost daně je dle jednotlivých komodit podléhajících spotřební daně až 55 dnů od skončení zdaňovacího období.

⁸

vybraná ustanovení zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů

2.6.2 Daň z přidané hodnoty

Dani z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), podléhá dodané zboží, poskytnuté služby a převod nemovitostí. Základní sazba daně činí 20 %. Zboží a služby vyjmenované v příloze č. 1 a 2 zákona o dani z přidané hodnoty podléhají snížené sazbě DPH, jejíž výše je 10 %.

Osobou povinnou k dani je fyzická nebo právnická osoba uskutečňující samostatně ekonomickou činnost. Osoba povinná k dani je od daně osvobozena, pokud její obrat nepřesáhne za posledních 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců 1 000 000 Kč. Zdaňovací období je kalendářní měsíc nebo čtvrtletí. Lhůta pro podání daňového přiznání je do 25. kalendářního dne po skončení zdaňovacího období. Ve stejném termínu je daň také splatná. Správcem daně je místně příslušný finanční úřad.

2.6.3 Ekologická daň

Ekologická daň je v našem daňovém systému nejmladší daní. V České republice je zavedena od 1.1.2008. Důvodem zavedení je ochrana životního prostředí. Zdanění podléhá zemní plyn, pevná paliva a elektřina. Jedná se o zdroje energie, jejichž spotřeba nadměrně zatěžuje životní prostředí. Cílem této daně je omezit jejich spotřebu a nahradit ji novými zdroji, které jsou k životnímu prostředí šetrnější. Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc. Lhůta pro podání daňového přiznání a splatnost daně je ve stejném termínu jako u daně z přidané hodnoty. Správcem daně je místně příslušný celní úřad.

2.7 Vývoj inkasa daní v ČR v letech 1993 – 2008

Tabulka. 2.7.1 - Vývoj inkasa daní v ČR v letech 1993 - 2000

Vývoj inkasa daní v ČR v letech 1993 - 2000 (v mil. Kč)								
Daň	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Daň z přidané hodnoty	77 104	85 849	94 801	109 313	117 573	119 358	138 282	149 908
Daně spotřební	39 983	49 360	56 649	61 170	64 171	67 801	73 143	70 879
Daň z příjmů PO	66 221	56 124	55 383	49 968	41 020	52 062	54 819	58 088
Daň z příjmů - § 36	6 169	14 115	17 302	21 038	22 520	28 881	20 658	16 146
Daň z příjmů FO podnikatel	3 486	14 240	14 815	15 843	15 880	16 530	17 103	16 546
Daň z příjmů FO zaměstnanci	24 781	35 039	45 126	54 102	60 642	65 039	66 881	72 749
Daň silniční	4 335	4 147	3 930	4 321	4 565	4 373	5 226	5 587
Daň dědická	13	55	91	97	116	146	148	122
Daň darovací	156	389	357	296	350	427	405	413
Daň z převodu nemovitostí	616	1 645	2 768	3 464	4 488	5 677	6 271	5 439
Daň z nemovitostí	3 434	3 658	3 778	3 991	3 938	4 138	4 271	4 455
Ostatní položky	4 040	5 312	5 072	4 694	4 858	5 094	4 597	4 455
Celkem	230 338	266 933	300 072	328 296	340 121	365 528	391 804	400 787

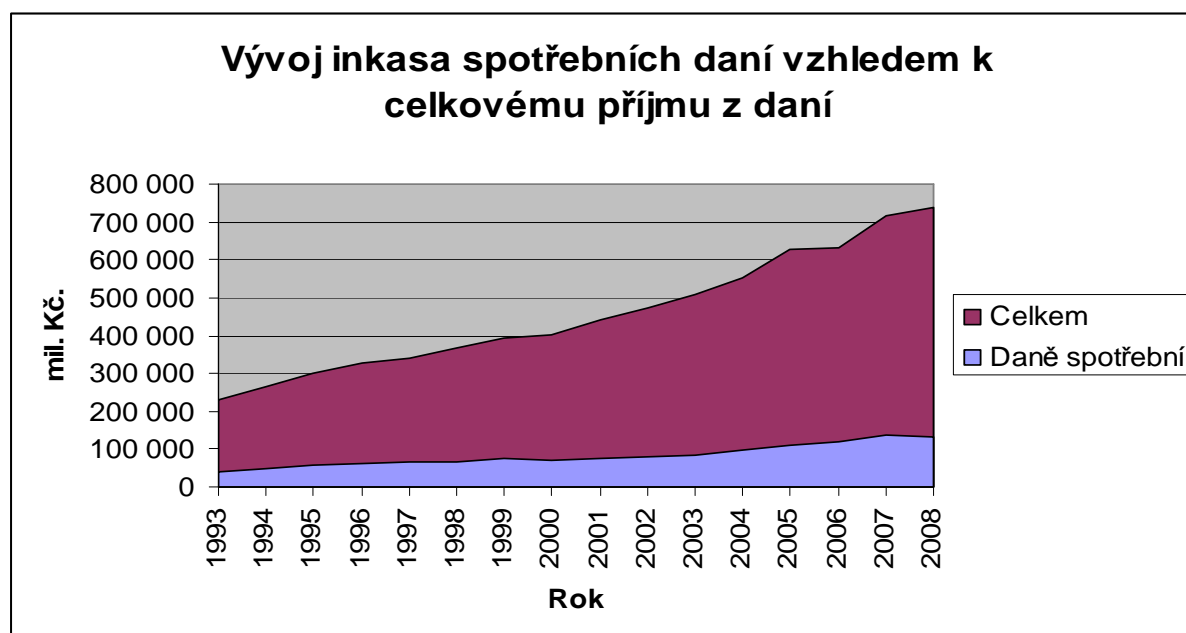
Zdroj: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/statistiky/>

Tabulka 2.7.2. – Vývoj inkasa daní v ČR v letech 2001-2008

Vývoj inkasa daní v ČR v letech 2001 - 2008 (v mil. Kč)								
Daň	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Daň z přidané hodnoty	151 886	155 209	164 856	184 320	208 413	217 784	236 385	255 190
Daně spotřební	76 299	79 485	84 179	95 841	110 491	119 535	138 947	130 553
Daň z příjmů PO	75 940	90 737	96 978	106 526	137 432	128 865	155 674	173 590
Daň z příjmů - § 36	18 045	16 755	20 625	12 098	11 242	14 003	15 700	19 299
Daň z příjmů FO – podnikatel	18 796	21 901	22 131	24 040	26 583	17 854	17 003	17 749
Daň z příjmů FO - zaměstnanci	78 530	86 591	94 653	102 627	110 662	111 633	126 388	115 180
Daň silniční	5 283	5 512	5 738	5 509	5 191	5 428	5 915	6 002
Daň dědická	112	86	100	100	103	124	109	115
Daň darovací	475	601	648	818	510	604	692	345
Daň z převodu nemovitostí	5 834	7 171	8 025	9 461	7 494	7 788	9 774	9 950
Daň z nemovitostí	4 353	4 576	4 840	4 948	4 987	5 017	5 123	5 195
Ostatní položky	4 466	5 147	4 923	5 099	5 252	4 977	4 250	4 281
Celkem	440 201	473 771	507 696	551 387	628 360	633 614	715 961	737 449

Zdroj: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/statistiky/>

Obrázek 2.7.1 – Vývoj inkasa spotřebních daní vzhledem k celkovému příjmu z daní

Zdroj: vlastní

3 SPOTŘEBNÍ DAŇ Z LIHU

3.1 Láh⁹

Láh (ethanol), je bezbarvá snadno zápalná kapalina, zařazena mezi hořlaviny 1. třídy. Tato látka má v průmyslu široké využití. Jako přísada se například používá při výrobě alkoholických nápojů, aromat, parfémů, čistících a desinfekčních prostředků, barev, ředidel, příměs pohonných hmot. Dle způsobu výroby dělíme láh na kvasný a syntetický.

Láh kvasný vzniká alkoholovým kvašením přírodních surovin obsahujících velké množství jednoduchých cukrů. Nejčastěji se k tomuto procesu používá obilí, brambory, řepa popřípadě cukernatý roztok o maximální koncentraci 20 %. Vyrobený ethanol prochází destilační kolonou, kde dochází k jeho čištění. Tímto způsobem lze získat absolutní alkohol, ve kterém je 95,57 % ethanolu a 4,43 % vody. Kvalita lihu je ovlivněna kvalitou vstupní suroviny.

Láh syntetický vzniká průmyslovým způsobem, chemickou syntézou. Základními surovinami jsou ropa a uhlí. Tímto způsobem výroby lze dosáhnout podílu 99,7 % ethanolu v roztoku. Získaný láh je tedy čistší než láh kvasný, avšak není určen pro použití v potravinářském ani kosmetickém průmyslu.

Následnou úpravou lihu se pak získávají další druhy lihu: bezvodý, rafinovaný, technický, denaturovaný.

Znehodnocením (denaturací) lihu pro potravinářské účely vzniká tzv. **denaturovaný láh**. Denaturace je buď obecná, nebo zvláštní. Při obecné denaturaci se do lihu přidávají denaturační vícesložkové látky, které nejsou veřejně známé. Hlavním cílem vícesložkové směsi je zabránit tomu, aby nebylo možné zpětnou denaturací dosáhnout požitelnosti lihu. Složení denaturačního prostředku pro obecnou denaturaci stanovuje Ministerstvo zemědělství po dohodě s Generálním ředitelstvím cel.¹⁰

Při zvláštní denaturaci jsou použité denaturační látky známé. Z takto denaturovaného lihu se vyrábí dezinfekční a kosmetické výrobky, brzdové kapaliny a jiné produkty především technického charakteru.

⁹ <http://cs.wikipedia.org/wiki/L%C3%ADh>
¹⁰ Zákon č. 61/1997 Sb

Do oběhu lze uvádět jen níže uvedený líh:¹¹

- syntetický
 - rafinovaný,
 - bezvodý,
 - technický,
- sulfový,
- kvasný
 - surový,
 - rafinovaný,
 - bezvodý,
 - ovocné a jiné destiláty,
- zvláštně denaturovaný
 - syntetický rafinovaný,
 - syntetický technický,
 - kvasný,
- obecně denaturovaný
 - syntetický,
 - kvasný,
- úkapy a dokapy (vznikají jako vedlejší produkty při výrobě lihu, jejichž užití je jako technický líh),
- přiboudlina (směs vyšších alkoholů vznikajících vedle hlavní složky ethanolu při alkoholickém kvašení).

¹¹

Zákon č. 61/1997

3.2 Daň z lihu

Správnou výši spotřební daně z lihu je plátcе daně povinen pod vlastní majetkovou odpovědností vypočítat, vybrat ji od spotřebitele a odvést do státního rozpočtu.

Odběratel většího množství výrobků¹², uvedených do volného daňového oběhu, má povinnost kdykoliv a kdekoliv prokázat, že byly tyto výrobky zdaněny. Tato skutečnost se prokazuje daňovým dokladem, dokladem o prodeji, dokladem o dopravě. V případě, že odběratel věrohodně neprokáže zdanění, stává se plátcem a jeho povinností je odvést daň v odpovídající výši. Povinností plátce spotřební daně při uvádění výrobků do volného daňového režimu je uvést na tyto doklady celkovou výši spotřební daně, název výrobků a jejich odebrané množství.

Při dovozu výrobků ze třetích zemí do režimu volného daňového oběhu nebo aktivního zušlechťovacího styku v systému navrácení je důležitým dokladem rozhodnutí celního úřadu o vyměření daně

3.2.1 Základ daně

Pro určení základu se vychází ze spotřeby absolutního alkoholu. Absolutním alkoholem se rozumí 100% koncentrace lihu při 20 °C a značí se Laa. Spotřebitel však nikdy neobdrží výrobek se 100% obsahem lihu, proto je nutné pro určení správného základu daně přepočítat objem výrobku s tímto procentem alkoholu na 100% objem alkoholu. Objem se uvádí v hektolitrech.

Příklad :

1 hl 40% rumu = 0,4 hl 100 % etanolu

Tedy: $\frac{40}{100} \times 1 = 0,4$

Sazba daně je stanovena pevnou částkou. Proto se základ daně z lihu nazývá **specifický základ daně**.

¹²

Množství, které přesahuje 10 l konečných lihových výrobků (§ 4 zákona o spotřebních daních).

3.2.2 Sazba daně

Sazba daně je určena pevnou částkou za objemovou jednotku (hektolitr). Liší se dle toho, zda se jedná o výrobek vzniklý běžnou výrobou a zpracováním lihu nebo zda jde o výrobek vzniklý pěstitelským pálením. V určitých případech může být výrobek od daně osvobozen.

3.2.3 Základní sazba

Základní sazba daně je 28 500 Kč/hl etanolu (absolutního alkoholu) při 20 °C. Tato sazba se vztahuje na líc a výrobky z lihu určené ke konzumaci a dalšímu prodeji.

3.2.4 Sazba pro pěstitelské pálení

Pěstitelským pálením se označuje proces, kdy si spotřebitel donese do pálenice vlastní zkvašené ovoce (švestky, jablka, hrušky a jiné). Z tohoto kvasu si nechá vyrobit pálenku pro osobní spotřebu. Pro tento účel je sazba daně snížena na 14 300 Kč/hl etanolu v pálenice. Vztahuje se pouze na omezené množství vypáleného alkoholu. Jde o 30 litrů absolutního alkoholu ve výrobním období, které je od 1.7. běžného roku do 30.6. následujícího roku. V případě, že pěstitel v daném výrobním období odebere větší množství než je stanovené zákonem, zdaňuje tento nadlimitní odběr základní sazbou.

Množství vyrobené pálenky záleží na druhu ovoce, jeho cukernatosti a kvalitě. Např. z 12 litru švestkového kvasu nebo z 14 litru kvasu hrušek se vypálí cca 1 litr pálenky. Ovocný destilát vyroben pěstitelským pálením je určen pouze k osobní spotřebě a nesmí být dále prodán.

3.2.5 Osvobození od daně z lihu

Od spotřební daně je **trvale osvobozen líc**:¹³

- určený jako materiál v rámci podnikatelské činnosti na prvovýrobu potravin, potravních doplňků, látek přidávaných, látek určených k aromatizaci potravin a látek pomocných s výjimkou výrobků uvedených pod kódem nomenklatury 2207 a 2208,

¹³

zákon o spotřebních daních

- obsažený ve výrobcích potravinářských (viz bod výše), pokud obsah lihu v nich nepřesahuje 8,5 litru ve 100 kg výrobku u čokoládových výrobků nebo 5 litrů ve 100 kg výrobku u ostatních výrobků, toto osvobození se nevztahuje na výrobky uvedené pod kódy nomenklatury 2207 a 2208,
- určený pro výrobu a přípravu léčiv,
- obsažený v látkách určených k aromatizaci nápojů, přičemž obsah etanolu nesmí přesáhnou 1,2 % objemu,
- denaturovaný, přiboudlina a líh ve výrobcích, pokud jsou tyto výrobky vyrobeny z lihu denaturovaného podle zvláštního právního předpisu,
- zvláště denaturovaný kvasný a syntetický líh určený k použití pro stanovený účel,
- obsažený ve vzorcích odebraných celními úřady,
- obsažený ve vzorcích pro povinné rozbor,
- do výše technicky zdůvodněných skutečných ztrát, maximálně však do výše stanovených norem ztrát (např. vypaření lihu při jeho přepravě, skladování, ztráty při úpravě lihu).

Dále může být líh nebo výrobky z něj v režimu podmíněného osvobození. Jedná se o výrobky umístěné v daňovém skladu a výrobky přepravující se mezi daňovými sklady. Také daňový zástupce a oprávněný příjemce přijímá výrobky z daňového skladu ze zemí EU v tomto režimu. Při porušení režimu podmíněného osvobození přecházejí výrobky do volného daňového oběhu a s tím vzniká povinnost přiznat a zaplatit daň.

Tabulka 3.2.5.1 - Vývoj sazby daně z lihu v ČR

Vývoj sazby daně z lihu v ČR (v Kč/l)						
Daň	Od 1.1.1993	Od 1.1.1994	Od 1.1.1995	Od 1.1.1998	Od 1.1.2004	Od 1.1.2010
Základní sazba	180	190	195	234	265	285
Sazba pro pěstitelské pálení	90	90	95	95	133	143

Zdroj: http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=74&typ=r&levelid=da_420.htm

Úprava vlastní.

3.2.6 Výpočet daně

Výpočet daně není složitý. Vztah pro výpočet daně je **základ daně x sazba**. Takto vypočtená daň je výsledná a neupravuje se o žádné slevy ani jiné odpočty.

Spotřební daň z lihu se odvádí správci daně v českých korunách. S vyšší spotřebou odvod daně do státního rozpočtu stoupá, v opačném případě klesá.

Při výpočtu DPH u výrobků podléhajících spotřební dani z lihu tvoří základ DPH součet ceny a odpovídající výše spotřební daně. U pěstitelského pálení se DPH vypočítává jen ze služby (vypálení ovocného destilátu), spotřební daň se spotřebiteli pouze přeučtuje.

Příklad :

Firma prodala (propustila do volného daňového oběhu) v lednu 2010 celkem 1 hl 40% Slivovice.

Základ daně: 0,4 hl 100% etanolu (1 hl 40% Slivovice = 0,4 hl 100% etanolu)

Sazba daně: 28 500 Kč/hl etanolu

Výpočet daně: $0,4 \times 28\,500 = 11\,400$

Daň: 11 400,00 Kč

3.2.7 Daňová povinnost

Daňová povinnost vzniká okamžikem výroby vybraných výrobků na území EU nebo jejich dovozem. Povinnost zaplatit spotřební daň nastane okamžikem uvolnění výrobků do volného daňového režimu (např. prodejem spotřebiteli). Dále daňová povinnost vzniká ztrátou, zničením nebo znehodnocením výrobků přepravovaného v režimu podmíněného osvobození od daně. To neplatí v případě, že k těmto událostem došlo vlivem nepředvídatelných a neodvratitelných okolností.

3.2.8 Zdaňovací období, daňové přiznání, splatnost daně

Lhůta pro podání daňového přiznání (viz Příloha 3) je do 25. kalendářního dne po skončení zdaňovacího období. Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc. Splatnost daně je do 55 dnů po skončení zdaňovacího období. Pokud daňová povinnost vznikne z pěstitelského pálení, termín pro podání daňového přiznání a splatnost daně je

25. kalendářního dne následujícího měsíce po měsíci, ve kterém povinnost přiznat daň nastala.

Daňový zástupce provozovatele daňového skladu z jiného členského státu EU a oprávněný příjemce má povinnost podat přiznání a zaplatit daň nejpozději následující pracovní den po uvedení výrobků do volného daňového oběhu. Tato povinnost se také vztahuje na výrobky, které byly při přepravě v režimu podmíněného osvobození ztraceny nebo znehodnoceny.

Daň je splatná jednou částkou.

3.3 Plátcí daně

Plátce daně je fyzická nebo právnická osoba. Dělí se na osoby s povinnou registrací a bez povinnosti registrace. Přihláška k registraci (viz Příloha 1 a 2) se podává místně příslušnému celnímu úřadu nejpozději dnem vzniku první povinnosti přiznat a zaplatit spotřební daň nebo dnem prvního uplatnění nároku na vrácení spotřební daně.

Plátce daně dělíme na :

- provozovatele daňových skladů,
- daňové zástupce,
- oprávněné příjemce,
- výrobce,
- ostatní plátce.

3.3.1 Provozovatel daňového skladu

Provozovatel daňového skladu má mezi plátcí nejdůležitější postavení. Smí výrobky v režimu podmíněného režimu přijímat, skladovat a prodávat. Avšak nemusí být vlastníkem výrobků nacházejících se v jeho daňovém skladu. Provozovatel daňového skladu má povinnost přiznat daň až uvedením výrobků do volného daňového oběhu. To znamená, že dodá výrobek osobě, která není provozovatelem daňového skladu. Jeho hlavními povinnostmi jsou: evidence výrobků spojených s daňovým skladem, vystavování průvodních

dokladů, zajišťování spotřební daně, oznámování správci daně všech změn uvedených v povolení.

3.3.2 Daňový zástupce

Daňový zástupce zastupuje v České republice provozovatele daňového skladu registrovaného v jiném členském státě EU. Daňový zástupce podává žádost na umožňování zastupování místně příslušnému celnímu úřadu. Žadatel je také povinen předložit plnou moc k zastupování, prohlášení o přijetí plné moci a identifikační údaje o zastupované osobě. Na základě podané žádosti a splnění předepsaných podmínek uvedených v zákoně o spotřebních daních vydá celní ředitelství osvědčení o evidenci a evidenční číslo. Provozovatel daňového skladu v jiném členském státě nemusí mít v České republice svého zástupce. Jedná se o dobrovolné rozhodnutí, které přináší značnou administrativní i finanční úlevu.

Role daňového zástupce spočívá v tom, že od odesílatele přijme výrobky v režimu podmíněného osvobození. Jelikož nemá postavení daňového skladu a nesmí výrobky skladovat, musí je ihned po přijetí převést do volného daňového režimu, podat daňové přiznání a zaplatit spotřební daň. A to nejpozději následující pracovní den po uvedení výrobků do volného daňového režimu. Další jeho povinnosti je zajištění spotřební daně (viz kapitola 3.5). Daňový zástupce nesmí odebrat výrobky uvedené do volného daňového oběhu, které přijal.

3.3.3 Oprávněný příjemce

Pozice **oprávněného příjemce** umožňuje přijímat výrobky jednorázově nebo opakovaně z jiného členského státu EU v režimu podmíněného osvobození a uvádět je do volného daňového oběhu. Má stejné povinnosti jako daňový zástupce provozovatele daňového skladu registrovaného v jiném členském státě EU. Pro jednorázové přijetí výrobku v režimu podmíněného osvobození uděluje povolení celní úřad, pro opakované přijímání výrobku uděluje povolení celní ředitelství. Oprávněný příjemce může být provozovatelem daňového skladu, avšak do tohoto skladu nesmí naskladnit výrobky, které přijal jako oprávněný příjemce ať už jednorázově nebo opakovaně.

3.3.4 Výrobce

Výrobci vzniká povinnost daň přiznat a zaplatit v souvislosti s uvedením lihových výrobků do volného daňového oběhu.

3.3.5 Ostatní plátcí

Ostatní plátcí nemají povinnost registrace ke spotřební dani.

Plátcem se osoba stává:

- porušením pravidel při manipulaci výrobků osvobozených od daně a to i v režimu podmíněného osvobození,
- vznikem nároku na vrácení spotřební daně z důvodu dodání výrobků do jiného členského státu – jedná se o výrobky již zdaněné spotřební dani v České republice.

K porušení pravidel zákona patří:

- porušení režimu podmíněného osvobození během dopravy,
- skladování nebo přeprava většího množství výrobků, u nichž není možné prokázat, že výrobky byly zdaněny nebo osvobozeny od spotřební daně,
- použití výrobků pro jiné účely než pro které se osvobození vztahuje (např. osobní spotřebou),
- ztráta nebo znehodnocení, není-li prokázáno, že k tomuto znehodnocení došlo v důsledku nepředvídatelné a neodvratitelné události.

3.4 Daňové sklady

Daňovým skladem se rozumí prostorově ohraničené místo, na území tuzemska, které může být přerušeno pouze veřejnou komunikací. V daňovém skladu se provádí kromě samostatné výroby také skladování výrobků v režimu podmíněného osvobození, nákup a prodej výrobků. Daňové sklady můžeme rozdělit na výrobní a nevýrobní (distribuční). Žádost o povolení provozování daňového skladu se podává na příslušný celní úřad. Aby mohlo celní ředitelství vydat povolení, musí žadatel splnit požadavky na výrobní prostory

a technologii výroby¹⁴. Po splnění těchto podmínek vydává celní ředitelství povolení k jeho provozování. Po vydání povolení je povinen provozovatel daňového skladu složit jistinu tj. zajištění daně. Povolení nabývá platnosti nabytím právní moci. Provozovateli je přiděleno evidenční číslo a osvědčení o evidenci. Povolení se nevydává osobě v likvidaci nebo v insolvenčním řízení. Na každý daňový sklad je třeba podat žádost a splnit předepsané podmínky samostatně. Jestliže je odejmuto povolení k provozování jednoho daňového skladu, automaticky zanikají i ostatní sklady. Výrobky nacházející se v daňovém skladu podléhají režimu podmíněného osvobození od spotřební daně. Při vyskladnění zboží jinde než do dalšího daňového skladu podléhá zboží spotřební dani.

Výrobky podléhající spotřební dani lze vyrábět pouze v daňovém skladu. Ačkoliv pálenice vyrábí destiláty, nemůže být provozovatelem daňového skladu, protože hotový výrobek prodává přímo spotřebiteli. Výrobek je tedy ihned uváděn do volného daňového oběhu.

Výrobce a zpracovatel lihu musí mít koncesovanou živnost.

3.5 Zajištění spotřební daně¹⁵

K zajištění spotřební daně dochází složením jistiny, která se skládá na zvláštní depozitní účet celního úřadu. Lze ji složit bankovním převodem, vkladem, poskytnutím bankovní záruky nebo ručením. Ručit může fyzická s místem pobytu na území České republiky i právnická osoba, ale jen se souhlasem celního úřadu. Vložený vklad se neúročí. Cílem zajištění daně je omezit daňovým únikům ze ztraceného zboží.

V praxi členíme jistinu na provozní a dopravní.

Provozní jistina souvisí se založením a provozováním daňového skladu a vychází z výše daňové povinnosti běžného roku. U nově založeného daňového skladu výše jistiny odpovídá předpokládané daňové povinnosti. Provozovatel daňového skladu je povinen průběžně sledovat výši zásob, kterých se týká zajištění daně, tak aby zajištění daně aktuálně odpovídalo výši vyčíslené spotřební daně. Jestliže je složná jistina nižší o 10 % a více než stanovuje zákon, vzniká povinnost výši dorovnat do 10 dnů od zjištění této nesrovnalosti. V opačném případě může provozovatel daňového skladu podat žádost o její snížení na celní

¹⁴ § 20 zákona o spotřebních daních

¹⁵ Svátková, Slavomíra, CSc., Doc. Ing. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. Praha, Wolters Kluwer ČR, a. s., 2009. 978-80-7357-443-7 (str. 76 – 80)

úřad. Při zpracování žádosti se vyhodnocují podklady ze tří bezprostředně po sobě jdoucích zdaňovacích období. Celní úřad může také na základě žádosti provozovatele daňového skladu od zajištění upustit.

Povolení je vydáno na dobu určitou, nejvýše na dobu jednoho roku. Aby bylo podané žádosti vyhověno, je potřeba, aby provozovatel aktivně spolupracoval se správcem daně, byl daňově spolehlivý, měl dobrou platební morálku v odvádění daňové povinnosti, dlouhodobou finanční stabilitu a dostál svým závazkům. Výše jistiny pro jeden daňový sklad činí maximálně 40 000 000 Kč. Pokud je provozována více daňových skladů je její výše maximálně 120 000 000 Kč.

Provozní jistina se skládá ze tří částí:

- na výrobky, u nichž se předpokládá jejich doprava z daňového skladu – částka odpovídá 1/12 připadající na výrobky, u nichž byla zahájena přeprava ze skladu v běžném roce, které předchází aktuálnímu zdaňovacímu období,
- na výrobky vyrobené v daňovém skladu – výše zajištění se vztahuje pouze na výrobky umístěny ve skladu, u nichž není zajištění z titulu předpokládané přepravy. Částka odpovídá 1/12 daňové povinnosti z vyrobených výrobků v běžném roce, které předchází aktuálnímu zdaňovacímu období,
- na výrobky přijaté do daňového skladu – výše zajištění se vztahuje pouze na přijaté výrobky, u nichž není zajištění z titulu předpokládané dopravy ze skladu ani z titulu výroby. Částka zajištění odpovídá 1/12 přijatých výrobků do skladu v běžném roce, které předchází aktuálnímu zdaňovacímu období.

Dopravní jistina souvisí s přepravou výrobků v podmíněném režimu. Vychází se z aktuálního zdaňovacího období.

Před zahájením přepravy odesílatel složí jistinu ve výši odpovídající výši spotřební daně vyčíslené z hodnoty přepravovaných výrobků. Jistinu ve většině případů skládá odesílatel. Souhlasí-li celní úřad, je možné, aby jistinu složil příjemce daňového skladu nebo přepravce. Pokud není na daňový sklad příjemce doručeno veškeré přepravované zboží dle průvodního dokladu, je z jistiny uhrazena spotřební daň z chybějící části přepravovaného zboží. Takto je minimalizováno riziko případné fingované ztráty zboží a také riziko možného daňového úniku. Proběhne-li přeprava v pořádku, je jistina vrácena. Jistina se skládá pro každou přepravu zvlášť a plátce daně nemůže být této povinnosti zbaven. Jestliže je přeprava výrobků kryta provozním zajištěním daňového skladu, nemusí být každá přeprava zajišťována zvlášť.

Zajištění daně se nevyžaduje u přepravy zvláště denaturovaného lihu v tuzemsku a u lihu v lihovaru, který je pod stálým daňovým dozorem.

Kromě provozovatele daňového skladu provádí zajištění daně také daňový zástupce a oprávněný příjemce. Pro daňového zástupce a oprávněného příjemce s opakovaným přijímáním výrobků platí stejná pravidla jako pro provozovatele daňového skladu. V případě oprávněného příjemce s jednorázovým přijetím výrobků není možné poskytnout zajištění ručením. Dále je možné, se souhlasem oprávněného příjemce, uhrazení splatné daně z poskytnutého zajištění.

3.6 Přeprava v režimu podmíněného osvobození

Důležitou roli v přepravě výrobků mezi jednotlivými daňovými sklady ať už vlastními nebo sklady různých provozovatelů zastává průvodní doklad. Průvodní doklad se vystavuje v elektronické podobě (e-AD) pomocí elektronického systému EMCS, který je k dispozici na internetových stránkách celní správy (www.celnisprava.cz). Do 31.3.2010 se vystavovaly průvodní doklady v papírové podobě (AAD). Od dubna 2010 se průvodní doklady ve všech členských zemích EU podávají pouze elektronicky. Výjimkou je Řecko, kde tato povinnost bude zavedena od 1.6.2010. V Polsku a Dánsku tato povinnost nastává 1.1.2011.

Elektronický systém EMCS pro přepravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani byl zaveden 1.4.2010. Tento systém vznikl především za účelem boje proti podvodům v oblasti spotřebních daní. Jeho hlavní podstatou je zabezpečení lepší kontroly a řízení dopravy vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně v rámci EU a nahrazení do té doby používaných papírových průvodních dokladů (AAD) elektronickými průvodními doklady (e-AD).¹⁶

Doprava výrobků v režimu podmíněného osvobození je zahájena okamžikem, kdy vybrané výrobky opustí daňový sklad a ukončena okamžikem převzetí těchto výrobků příjemcem.

3.6.1 Přeprava na území České republiky

Povinnosti odesílatele je oznámení místně příslušnému celnímu úřadu zahájení dopravy výrobků, složení jistiny a vystavení průvodního dokladu.

¹⁶ <http://www.celnisprava.cz/cz/aktuality/Stranky/zavedeni-systemu-emcs-v-jednotlivych-clenskych-zemich-eu.aspx>

Odesílatel, v elektronickém systému, vyplní návrh průvodní dokladu, který před zahájením přepravy odešle místně příslušnému úřadu ke schválení. Jestliže je vše v pořádku, celní úřad povolí přepravu – přidělí referenční kód (ARC). Poté odesílatel průvodní doklad s referenčním kódem vytiskne a předá dopravci spolu s odesílajícím zbožím. Celní úřad může provést fyzickou kontrolu, zda údaje uvedené v průvodním dokladu odpovídají skutečnosti.

Povinnosti příjemce je umístit neprodleně přijaté výrobky do daňového skladu a elektronicky potvrdit průvodní doklad. Tímto se doprava považuje za ukončenou. Celní úřad následně potvrdí přijetí vybraných výrobků na daňový sklad.

Celní úřad, kterému bylo složeno zajištění daně pro dopravu vybraných výrobků, uvolní složenou jistinu do 5 pracovních dnů poté, co odesílatel prokáže skutečnost, že byly splněny podmínky přijetí vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození. Jistina je vrácena osobě, která zajištění daně poskytla.

3.6.2 Přeprava z území České republiky do jiného státu EU

Povinnosti odesílatele a příjemce jsou stejné jako u přepravy na území České republiky. Výjimka je pouze pro složení jistiny. Tu nemůže poskytnout příjemce daňového skladu v jiném členském státu EU.

3.7 Kontrolní pásky

Kontrolní pásky (kolky) jsou zavedeny v České republice od července 2005. Důvodem tohoto opatření je zamezit daňovým únikům. Jen pro zajímavost, výrobní cena alkoholu se pohybuje kolem 18 korun za litr, spotřební daň je téměř 16x vyšší než cena lihu. Značení lihu upravuje zákon č. 289/2009 Sb., o povinném značení lihu spolu s prováděcí vyhláškou č. 149/2006. Povinně se značí lihové výrobky s obsahem lihu 15 % v objemu a více, které jsou uváděny do oběhu v tuzemsku ve spotřebitelském balení. Tato povinnost se týká všech výrobků určených pro tuzemský trh. Tedy nejen vyrobených výrobků v České republice, ale i dovezených do České republiky ze členských zemí EU a z 3. zemí. Kontrolní páska musí být na láhvi umístěna tak, aby při jejím otevření došlo k nenávratnému poškození pásky.

Povinnosti značení nepodléhají výrobky:¹⁷

- ve spotřebitelském balení s objemem menším než 0,1 litr,

¹⁷

Zákon 289/2009 Sb

- umístěné v daňovém skladu,
- osvobozené nebo v režimu podmíněného osvobození,
- z pěstitelského pálení,
- dovezené pro osobní spotřebu cestujícím nebo příjemcem zásilky, anebo které mají být předány cestujícím jako dar fyzické osobě za účelem osobní spotřeby,
- dopravené do České republiky pod celním dozorem a následně umístěné do celního skladu,
- určené mimo trh České republiky.

Objednávku kolků podává plátce daně nejméně 14 dní před jejich vyzvednutím na příslušný celní úřad na předepsaném tiskopise (viz Příloha 4). Celní úřad potvrdí do 4 pracovních dní přijetí žádosti a navržený termín odběru kolků, popřípadě navrhne jiný termín. Kolky se vyzvedávají na celním úřadě po zaplacení faktury. Při platbě převodem je to po připsání částky na bankovní účet celního úřadu. Platba v hotovosti musí být provedena nejpozději v den odběru kontrolních pásek. V případě, že plátce odebere zaplacené kolky po domluveném termínu, vzniká mu povinnost uhradit náklady spojené se skladováním nevyzvednutých kolků. Jestliže objednané kolky neodebere ani v náhradním termínu, jsou objednané kolky zlikvidovány. Náklady spojené s likvidací je povinen uhradit.

Cena za 1 ks kontrolní pásky činí 0,33 Kč a v účetnictví se eviduje jako cenina. Minimální odběr je 500 ks jednoho druhu kontrolních pásek.

Na pásce se nachází 10-ti místný kód, který obsahuje informace o registračním čísle odběratele pásky, datu objednávky, velikosti spotřebitelského balení a obsahu lihu.

Maximální objem spotřebitelského balení je 6 litrů.

Úroveň lihu a objem spotřebitelského balení se označuje velkými písmeny latinské abecedy.

Tabulka 3.7.1 - Značení velikosti spotřebitelského balení a úrovně lihu

Značení velikosti spotřebitelského balení a úrovně lihu		
Označení	Spotřebitelské balení v l	Objemová koncentrace lihu v %
A	0,1 – 0,4	15 – 29
B	0,5 – 0,7	29 – 34
C	0,7 – 1,0	34 – 37
D	1,0 – 1,25	Nad 37
E	1,25 – 6,0	-

Zdroj: Prováděcí vyhláška 149/2006 Sb. Úprava vlastní.

Příklad:

Výrobce: Stock Plzeň-Božkov s. r. o.

Výrobek: Slivovice Excellent.

Objemem alkoholu: 45%.

Spotřebitelské balení: 0,5 l.

Kontrolní páska s evidenčním číslem: **608529A9BD**.

6085 – registrační číslo odběrného místa (Stock Plzeň-Božkov s. r. o.)

29 – den objednávky

A – měsíc objednávky (leden)

9 – rok objednávky (2009)

B – velikost spotřebitelského balení (0,5 l)

D – úroveň objemové koncentrace alkoholu (45%)

Platnost pásek je 9 měsíců. Pokud nejsou pásy spotřebovány do 9 měsíců od data odebrání nebo jsou poškozeny, má plátce povinnost tyto pásy vrátit celnímu úřadu, u kterého byly vyzvednuty. Za vrácené pásy nepřísluší plátcí žádná náhrada.

Plátce je povinen vést evidenci o odebraných, použitých, vrácených, zničených a vyvezených kontrolních páskách (viz Příloha 5).

Evidenci, fyzický stav kolků a označení spotřebitelských balení kontroluje celní úřad.

Tabulka 3.7.2 - Vzor evidence kontrolních pásek

Evidenční kód kontrolní pásky

111115A0BD

Položka	Datum	Kontrolní pásky								
		Množství (ks)								
		Přijaté	Vydané			Vracené			Ztráta	Zůstatek
			Vlastní použití	Smluvní použití	Zahraniční dodavatel	Poškozené	Znečištěné	Nepoužité		
1.										

Zdroj: vlastní

Obrázek 3.7.1 - Vzor kontrolní pásky

Vzor kontrolní pásky

210x16 mm

150x16 mm

90x16 mm

Zdroj: <http://www.cs.mfcr.cz/CmsGrc/Obchod-se-zbozim/SPD/vzor-kontrolni-pasky.htm>

3.8 Evidence lihu, lihová závěrka

Náležitosti a způsob vedení lihové evidence upravuje Vyhláška č. 150/2008 o kontrole výroby a oběhu lihu o provedení dalších ustanovení zákona o lihu s tím související.

Tato vyhláška upravuje:¹⁸

- technické podmínky a způsob zajištění výrobního zařízení lihovaru a zvláštního lihovaru a způsob znehodnocování úkapů a dokapů a některých odpadních produktů,
- měření množství lihu a způsob zjišťování množství vyrobeného a upraveného lihu,
- zjišťování množství lihu a způsob evidence při vyskladňování a přejímce lihu
- zjišťování zásob lihu,
- evidenci lihu,
- zvláštní povolení k nákupu nebo dovozu lihobenzínu.

Láh smí být uskladněn jen v kalibrovaných nádržích opatřených zařízením, které umožňuje spolehlivé zjištění množství skladovaného lihu.¹⁹ Měření množství lihu se provádí pouze měřidly, které splňují požadavky zákona o metrologii. Před zahájením výroby, v jejím průběhu i po její ukončení kontroluje celní úřad umístění, neporušitelnost uzávěru měřidla, jeho stav a teplotu protékajícího lihu.²⁰

3.8.1 Evidence lihu

Provozovatel daňového skladu, ve kterém se luh vyrábí, upravuje, zpracovává nebo skladuje v režimu podmíněného osvobození má povinnost sledovat a evidovat jednotlivé pohyby lihu. Tyto údaje se vedou v listinné nebo elektronické podobě pro jednotlivé druhy lihu a každou provozovnu zvlášť. Příjmy a výdaje se evidují odděleně.

¹⁸ Vyhláška č. 150/2008 o kontrole výroby a oběhu lihu a o provedení dalších ustanovení zákona o lihu s tím souvisejících (dále jen vyhláška č. 150/2008)

¹⁹ Zákon o lihu č. 61/1997

²⁰ Vyhláška č. 150/2008

Evidence musí obsahovat tyto údaje:²¹

- datum zápisu,
- označení dokladu, na základě kterého byl zápis příjmu nebo vydání proveden,
- druh přijatého nebo vydaného lihu,
- množství přijatého nebo vydaného lihu v měrných jednotkách,
- ostatní příjmy nebo ostatní vydání lihu.

Tabulka 3.8.1.1 - Vzor evidence příjmu lihu v Laa

Položka	Datum	Doklad	Druh příjmu	Druh lihu	Množství lihu				
					celkem příjem	z toho sledovaný druh příjmu			
						rafinovaný	destilát	aroma	Výrobky
1.									
2.									
Celkem									

Zdroj: vlastní

Tabulka 3.8.1.2 - Vzor evidence výdeje lihu v Laa (evidence pro celní úřad)

Položka	Datum	Doklad	Druh vydání	Druh lihu	Množství lihu		
					bez spotř. daně	se spotř. daní	celkem
1.							
2.							
Celkem							

Zdroj: vlastní

Tabulka 3.8.1.3 - Vzor evidence výdeje lihu v Laa - výroba

Položka	Datum	Doklad	Druh výdeje	Druh lihu	Množství lihu				
					celkem výdej	z toho sledovaný druh výdeje			
						rafinovaný	destilát	aroma	Výrobky
1.									
2.									
Celkem									

Zdroj: vlastní

²¹ Vyhláška č. 150/2008

3.8.2 Lihová závěrka

Ve stanovených lhůtách se provádí uzavření evidence příjmů a výdajů lihu. Výsledný rozdíl příjmů a výdajů lihu se porovná se skutečností dle fyzické inventury. Fyzickou inventuru provádějí zaměstnanci celní správy odpočtem z měřících zařízení umístěných na nádržích s lihem a lihovými výrobky, kontrolou zásob ve spotřebitelských baleních (výrobky určené k prodeji) a kontrolou aromat obsahujících líh.

Případné vzniklé rozdíly mezi fyzicky zjištěným stavem a výsledným stavem evidence je nutné objasnit v závěrečné zprávě. Závěrečná zpráva se předkládá celnímu úřadu nejpozději do jednoho měsíce od zjištění rozdílů ve stavech. Z rozdílu, který nelze objasnit, se vyměří spotřební daň, kterou je potřeba odvést do státního rozpočtu.

Evidence lihu se zpravidla uzavírá každoročně k datu:²²

- lihovary průmyslové, zvláštní lihovary provádějící rafinaci nebo zušlechťování destilátů a Správa státních hmotných rezerv k 30. září,
- lihovary zemědělské a ovocné každoročně dnem ukončení sezónní výroby, při nepřetržité výrobě k 30. září,
- pěstitelské pálenice dnem ukončení sezónní výroby, nejpozději však dnem ukončení výrobního období,
- lihovary a zvláštní lihovary výše neuvedené, výrobci lihovin a ostatní zpracovatelé lihu včetně octáren k 31. prosinci,
- průmyslové lihovary nebo zemědělské lihovary, pokud jsou současně i výrobcem lihovin, octa nebo zpracovatelem lihu, uzavírají samostatně vedené záznamy dnem ukončení sezónní výroby lihu, při nepřetržité výrobě lihu k 30. září,
- ovocné lihovary, které jsou současně i výrobcem lihovin, octa nebo zpracovatelem lihu, uzavírají samostatně vedené záznamy k 31. prosinci. Po dohodě s celním úřadem mohou tyto záznamy uzavřít i dnem ukončení sezónní výroby lihu. Při nepřetržité výrobě pak každoročně k 30. září.

²²

Vyhláška č. 150/2008

Celní úřad v rámci daňové kontroly může uzavřít evidenci lihu kdykoliv, nejen ke dni závěrky stanovené dle vyhlášky (viz výše). Konečné stavy lihu v závěrce, tvoří počáteční stavy následujícího období. Zapisují se do evidence příjmu lihu.

3.9 Normy ztrát lihu

Při manipulaci s lihem vznikají v důsledku různých příčin a vlivů jeho ztráty. K rozdílům mezi fyzickým a evidovaným stavem lihu dochází přirozeným vypařováním, při přečerpávání lihu z cisterny vozidla převážející líh do nádrže v daňovém skladu, při stáčení lihu a při jeho úpravě např. rafinací.

Ztráty dělíme na:²³

- dopravní,
- manipulační,
- stáčecí,
- při úpravách lihu,
- při zpracování lihu.

Maximální možnou výši ztrát, kterou lze zohlednit v závěrce je uvedena v příloze č. 4 vyhlášky č. 150/2008.

²³ Vyhláška o technických požadavcích na výrobu, skladování a zpracování lihu č. 190/2008 (dále jen Vyhláška č. 190/2008)

4 PRAKTICKÁ APLIKACE SPOTŘEBNÍ DANĚ Z LIHU

V této části budou stručně na příkladech aplikovány postupy z praxe. Jednotlivé procesy bude řešit fiktivní firma ABC s. r. o., se sídlem Horní 12, 738 01 Frýdek – Místek, IČ: 12345678, DIČ: CZ12345678, jejíž ekonomickou činností je nákup a zpracovávání lihu, skladování lihových výrobků, prodej výrobků do jiných daňových skladů a jejich propuštění do volného daňového oběhu.

4.1 Registrace

Aby firma mohla začít vykonávat uvedené činnosti musí:

- podat návrh na povolení provozování daňového skladu,
- registrovat se ke spotřební dani,
- podat návrh registrace ke kontrolním páskám,
- složit jistinu.

Výše uvedené návrhy firma podá na Celnímu ředitelství v Ostravě prostřednictvím Celního úřadu ve Frýdku - Místku. Jestliže splní všechny podmínky, které vyžaduje zákon o spotřebních daních (§20) k povolení k provozování daňového skladu, vydá celní ředitelství firmě osvědčení a evidenční číslo daňového skladu. To znamená, že firma může začít zpracovávat líc, vyrábět lihové výrobky a dále prodávat v režimu podmíněného osvobození.

Přidělené evidenční číslo daňového skladu: CZ0202202S001

Jestliže by povolení k provozování daňového skladu firma neobdržela, může pouze okolkované lihové výrobky nakupovat a dále prodávat. Tyto výrobky jsou však již uvedené do volného daňového režimu, tzn. zatížené spotřební daní.

Ke spotřební dani se registruje nejpozději dnem vzniku povinnosti přiznat a zaplatit spotřební daň. Může se dobrovolně registrovat i dříve. Přihláška k registraci ke spotřebním daním pro právnické osoby je vyplněna v příloze 1.

Bez vydání registračního odběrného čísla pro kontrolní pásky nemůže firma začít kolkovat výrobky a uvádět je do režimu volného daňového oběhu. Podmínky pro vydání tohoto čísla upravuje zákon o povinném značení lihu (§7).

Přidělené registrační číslo odběrného místa: 1111.

Jistina se skládá až po vydání povolení k provozování daňového skladu na účet celního úřadu. Firmě může poskytnout záruku bankovní dům. V tom případě je daňovému skladu přiděleno evidenční číslo záruky, které se uvádí při přepravě mezi daňovými sklady.

4.2 Příklad

4.2.1 Zadání

Tabulka 4.2.1.1 – Zadání příkladu

Operace	Množství	Poznámka	Datum
Převod počátečních stavů lihu z roku 2009	-	-	1.ledna 2010
Nákup 40% rumového aroma	12,5 l	-	7. ledna 2010
Nákup jemného rafinovaného 96,18% lihu	27 000 l	-	9.ledna.2010
Objednávka kontrolních pásek pro spotřebitelské balení o objemu 0,5 l a úrovni lihu 50 %	15 000 ks	-	15. ledna 2010
Nákup 40% Tuzemáku ve spotřebitelském balení o objemu 0,5 l	1 500 ks	-	29. ledna 2010
Vyzvednutí objednaných kontrolních pásek z celního úřadu	15 000 ks	-	29. ledna 2010
Prodej jemného rafinovaného 96,18% lihu do daňového skladu	5 000 l	vydaná faktura (daňový doklad) č. 330001	29. ledna 2010
Okolkování a prodej 50% Slivovice ve spotřebitelském balení 0,5 l (mimo daňový sklad)	980 ks	vydaná faktura (daňový doklad) č. 320001	30. ledna 2010
Výroba 40% Tuzemáku	1 000 l		30. ledna 2010
Výpočet daňové povinnosti za měsíc leden		-	31. ledna 2010

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.2 Řešení

Převod počátečních stavů lihu z roku 2009

1. ledna 2010 došlo k převodu a zaznamenání počátečního stavu lihu. Výchozím stavem je uzávěrka lihu k 31.12.2009. Viz tabulka 4.3.2 – Evidence příjmu lihu, položky č. 1 – 4.

Nákup 12,5 l 40% rumového aroma

7. ledna firma nakoupila 12,5 l 40% rumového aroma, který se používá při výrobě lihových výrobků.

Přepočet 40% rumového aroma na Laa: $12,5 \text{ l} \times 40 \% = 5 \text{ Laa}$.

Přírůstek aroma zaznamenán v tabulce č. 4.3.2 – Evidence příjmu lihu, položka 5.

Nákup 27 000 l jemného rafinovaného 96,18% lihu

9. ledna 2010 nakoupen líh, který je možné dále prodat, případně jej použít ve výrobě.

Přepoččet jemného rafinovaného 96,18% lihu na Laa: $27\,000\text{ l} \times 96,18\% = 25\,968,60\text{ Laa}$.

Přírůstek lihu zaznamenan v tabulce č. 4.3.2 – Evidence příjmu lihu, položka č. 6.

Objednávka na 15 000 ks kontrolních pásek

15. ledna 2010 objednáno 15 000 ks kontrolních pásek pro spotřebitelské balení o objemu 0,5 l s objemovou koncentrací lihu 50%. Termín vyzvednutí 29.1.2010.

K zaplacení za objednané kontrolní pásky: $15\,000 \times 0,33 = 4\,950,00\text{ Kč}$.

Platba této částky se provede poté, co Celní úřadu ve Frýdku – Místku vystaví fakturu. Pásky je možné vyzvednout až po připsání částky na bankovní účet celního úřadu. Pokud by se firma rozhodla zaplatit v hotovosti, je možné platit až v den převzetí pásek.

Tato činnost se do žádné evidence nezapisuje, pouze se vyplní objednávka (viz Příloha 4), která se odešle příslušnému celnímu úřadu.

Nákup 40% Tuzemáku

29. ledna 2010 nákup 1 500 ks 40% Tuzemáku ve spotřebitelském balení o objemu 0,5 l. Výrobek je určen k dalšímu prodeji.

Přepoččet výrobku na Laa: $1\,500\text{ ks} \times 0,5\text{ l} \times 40\% = 300\text{ Laa}$.

Přírůstek lihu zaznamenan v tabulce č. 4.3.2 – Evidence příjmu lihu, položka č. 7.

Vyzvednutí kontrolních pásek

29. ledna 2010 vyzvednutí kontrolních pásek z celního úřadu.

Přírůstek kontrolních pásek zaznamenan v tabulce č. 4.3.1 – Evidence kontrolních pásek, položka č. 1.

Vzor evidence kontrolních pásek je v příloze 5.

Prodej 5 000 l jemného rafinovaného 96,18% lihu do daňového skladu

29. ledna 2010 prodáno 5 000 l jemného rafinovaného 96,18% lihu do daňového skladu – vydaná faktura (daňový doklad) č. 330001.

Přepoččet jemného rafinovaného 96,18% lihu na Laa: $5\,000\text{ l} \times 96,18\% = 4\,809\text{ Laa}$.

Úbytek lihu zaznamenan v tabulce č. 4.3.3 – Evidence výdeje lihu (evidence pro celní úřad), položka č. 1.

Přestože se jedná o výrobky podmíněně osvobozené (prodej do jiného daňového skladu), je nutné uvést na vystavený daňový doklad č. 330001 výši spotřební daně.

Výpočet výše spotřební daně:

$$4\,809 \text{ Laa} = 48,09 \text{ hl } 100\% \text{ etanolu} \times 28\,500 \text{ Kč/hl Laa} = 1\,370\,565 \text{ Kč.}$$

Před přepravou lihových výrobků odběrateli je třeba zaslat celnímu úřadu návrh průvodního dokladu a složit jistinu ve výši odpovídající vypočtené spotřební daně. Po přidělení referenčního kódu z celního úřadu je možné výrobky odeslat.

Okolkování a prodej 980 ks 50% Slivovice ve spotřebitelském balení 0,5 l (mimo daňový sklad)

30. ledna 2010 - okolkováno a prodáno (mimo daňový sklad) 980 ks 0,5 l 50% Slivovice – vydaná faktura (daňový doklad) č. 320001.

Přepočet destilátu na Laa: $980 \text{ ks} \times 0,5 \text{ l} \times 50\% = 245 \text{ Laa}$.

Výdej lihu zaznamenaný v tabulce č. 4.3.3 – Evidence výdeje lihu (evidence pro celní úřad), položka č. 2.

Výdej 980 ks kontrolních pásek typu BD zaznamenaný v tabulce č. 4.3.1, položka č. 2.

Na daňový doklad č. 320001 je nutné uvést výši spotřební daně. Jelikož se jedná o prodej mimo daňový sklad, bude tato daň odvedena celnímu úřadu.

Výpočet výše spotřební daně:

$$245 \text{ Laa} = 2,45 \text{ hl } 100\% \text{ etanolu} \times 28\,500 \text{ Kč/hl Laa} = 69\,825 \text{ Kč.}$$

Výroba 1 000 l Tuzemáku

30. ledna 2010 vyrobeno 1 000 l 40% Tuzemáku.

1 000 l 40% Tuzemáku obsahuje: 397,50 Laa lihu + 2,50 Laa aroma, výdejka ze skladu č. V201001

Úbytek lihu a aroma zaznamenaný v tabulce 4.3.4 - Evidence výdeje lihu v Laa - výroba, položka č. 1.

Přepočet vyrobeného 40% Tuzemáku na Laa: $1\,000 \text{ l} \times 40\% = 400 \text{ Laa}$, příjemka na sklad č. P201001.

Přírůstek Tuzemáku zaznamenaný v tabulce č. 4.3.2 – Evidence příjmu lihu, položka č. 8.

Výpočet daňové povinnosti za měsíc leden

31. ledna 2010 - výpočet daňové povinnosti za měsíc leden:

Celkové množství lihu podléhající spotřební dani: 245 Laa = 2,45 hl 100% etanolu (prodej mimo daňový sklad)

Základ daně: 2,45 hl 100% etanolu

Sazba daně: 28 500 Kč/hl 100% etanolu

Daň: $2,45 \times 28\,500 = 69\,825,00$ Kč

Termín pro podání daňového přiznání: 25. únor 2010

Splatnost daně: 27. března 2010

Daňové přiznání vyplněno v příloze 3.

4.3 Tabulky k řešení příkladu

Tabulka 4.3.1 – Evidence kontrolních pásek

Evidenční kód kontrolní pásky

111115A0BD

Položka	Datum	Kontrolní pásky							
		Množství (ks)							
		Přijaté	Vydané			Vracené			Ztráta
			Vlastní použití	Smluvní použití	Zahraniční dodavatel	Poškozené	Znečištěné	Nepoužité	
1.	29.1.2010	15 000							15 000
2.	30.1.2010		980						14 020

Daňový sklad: CZ0202202S001

ABC s. r. o., Horní 12

738 01 Frýdek – Místek

DIČ: CZ12345678

Zdroj: vlastní

Tabulka 4.3.2 - Evidence příjmu lihu v Laa

Položka	Datum	Doklad	Druh příjmu	Druh lihu	Množství lihu				
					Celkem Příjem	z toho sledovaný druh příjmu			
						rafinovaný	destilát	aroma	výrobky
1.	1.1.2010	převod	z r. 2009	líh	120,08	120,08			
2.	1.1.2010	převod	z r. 2009	destiláty	360,90		360,90		
3.	1.1.2010	převod	z r. 2009	aroma	212,33			212,33	
4.	1.1.2010	převod	z r. 2009	výrobky	213,60				213,60
5.	7.1.2010	2906101	Nákup	aroma	5,00			5,00	
6.	9.1.2010	5328	Nákup	líh	25 968,60	25 968,60			
7.	29.1.2010	333250	Nákup	výrobky	300,00				300,00
8.	30.1.2010	P201001	Výroba	výrobky	400,00				400,00
Celkem					27 580,51	26 088,68	360,90	217,33	913,60

Daňový sklad: CZ0202202S001

ABC s. r. o., Horní 12, 738 01 Frýdek – Místek

DIČ: CZ12345678

Zdroj: vlastní

Tabulka 4.3.3 - Evidence výdeje lihu v Laa (evidence pro celní úřad)

Položka	Datum	Doklad	Druh vydání	Druh lihu	Množství lihu		
					bez spotř. daně	se spotř. daní	celkem
1.	29.1.2010	330001	prodej	líh	4 809,00		4 809,00
2.	30.1.2010	320001	prodej	výrobky		245,00	245,00
Celkem					5 209,00	245,00	5 454,00

Daňový sklad: CZ0202202S001

ABC s. r. o., Horní 12, 738 01 Frýdek – Místek

DIČ: CZ12345678

Zdroj: vlastní

Tabulka 4.3.4 - Evidence výdeje lihu v Laa - výroba

Položka	Datum	Doklad	Druh výdeje	Druh lihu	Množství lihu				
					Celkem výdej	z toho sledovaný druh příjmu			
						rafinovaný	destilát	aroma	výrobky
1.	30.01.2010	V201001	výroba	líh	400	397,50		2,50	
Celkem					400,00	397,50	-	2,50	-

Daňový sklad: CZ0202202S001

ABC s. r. o., Horní 12, 738 01 Frýdek – Místek

DIČ: CZ12345678

Zdroj: vlastní

5 ZÁVĚR

Cílem práce bylo zpracovat přehled základních informací ke spotřební dani z lihu včetně aplikace na praktických případech.

Účtování lihu a lihových výrobků není v účetní jednotce specifické, protože se jedná o běžné účetní případy jako je nákup materiálů (vstupní suroviny pro výrobu lihových výrobků), výroba výrobků (zpracování vstupních surovin) a jejich následný prodej (prodej hotových výrobků). Proto jsem se nevěnovala těmto základním účetním operacím, ale především jsem se zaměřila na související agendy, povinnosti a objasnění pojmů, které jsou pro tuto oblast důležité.

V praktické části je uveden na příkladu souhrn povinností firmy počítaje základními registracemi přes nákup a evidence kontrolních pásek, až po samotnou evidenci lihu. V kapitole 4.3 jsou řešeny jednotlivé operace s odkazy na tabulky, jejich výpočty včetně důležitých poznámek, tak aby byly tyto operace i pro laika srozumitelné. Vyplněný formulář daňového přiznání (viz Příloha 3), objednávka kontrolních pásek (viz Příloha 4) a evidence kontrolních pásek (viz Příloha 5) obsahuje výsledná data z řešení příkladů.

Z hlediska firmy, která se zabývá výrobou a obchodování s lihem a lihovými výrobky je z mého pohledu nejnáročnější a nejdůležitější agenda související se evidencí lihu. Je nutné si uvědomit, že kromě samotného lihu mohou líh obsahovat také suroviny používané k výrobě lihových výrobků (např. aroma), které je také nutné evidovat v přepočtu na Laa. V Laa se vede veškerá evidence. Tato měrná jednotka je i podkladem pro výpočet daňové povinnosti vyplývající ze spotřební daně. Proto je důležité dbát zvýšené opatrnosti při vedení evidence lihu, správného přepočtení obsahu alkoholu na 100% etanol a jeho následné vykazování.

Doufám, že moje práce přispěje k objasnění základních informací hlavně těm, kteří se s touto oblastí setkávají poprvé, potřebují o ní získat základní přehled a zbavit se počátečního pocitu strachu z neznáma. Ačkoliv ve svém současném zaměstnání nepracuji se spotřební daní z lihu, mohu říct, že vypracování práce je pro mne přínosem. Osvěžila jsem si získané informace z praxe a získala jsem komplexní přehled o této problematice. Myslím si, že v případě potřeby se můžu k této práci vrátit a dále prohlubovat své znalosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. Businesscenter [online]. Dostupný z WWW: <<http://www.businesscenter.cz>>.
2. Celní správa [online]. Dostupný z WWW: <<http://www.celnisprava.cz>>.
3. *Ethanol* [Online]. [cit. 2010-2-12]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/L%C3%ADh>>.
4. *Inkaso daní v České republice* [online]. [cit. 2009-11-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/statistiky/>>.
5. **Marková, Hana, CSc., Doc. JUDr.** *Daňové zákoony 2010, úplná znění platná k 1.1.2010*. 18. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2010. 280 s. ISBN 978-80-247-3206-0.
6. *Sazba daně z lihu* [online]. [cit. 2009-12-30]. Dostupný z WWW: <http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=74&typ=r&levelid=da_420.htm>.
7. **Svátková, Slavomíra, CSc., Doc. Ing.** *Spotřební a ekologické daně v České republice*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 300 s. ISBN 978-80-7357-443-7.
8. **Svátková, Slavomíra, CSc., Doc. Ing.** *Zatížení spotřebního koše domácností daněmi ze spotřeby v ČR*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2007. 322 s. ISBN 80-73-79-001-7.
9. **ŠULC, Ivo.** *Zákon o spotřebních daních s komentářem k 1. 1. 2007*. 2. vyd. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2007. 359 s. ISBN 978-80-7263-377-7.
10. *Vzor kontrolní pásky* [online]. [cit. 2009-11-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.cs.mfcr.cz/CmsGrc/Obchod-se-zbozim/SPD/vzor-kontrolni-pasky.htm>>.
11. *Zavedení systému EMCS v jednotlivých členských zemích EU* [online]. [cit. 2010-16-6]. Dostupný z WWW: <<http://www.celnisprava.cz/cz/aktuality/Stranky/zavedeni-systemu-emcs-v-jednotlivych-clenskyh-zemich-eu.aspx>>.

Seznam zkratek

AAD	Administrative Accompanying Document
EU	Evropská Unie
EMCS	Excise Movement and Control System
e-AD	Accompanying Dokument
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPH	Daň z přidané hodnoty
FO	Fyzická osoba
hl	Hektolitr
IČ	Identifikační číslo
Kč	Koruna česká
l	Litr
LAA	Litr 100% etanolu (alkoholu)
PO	Právnícká osoba

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....

Jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....